

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἀριθμ. φύλλου 5

15 Ἰανουαρίου 1999

Οἱ διωγμοὶ τῶν ἐπισκόπων

«Ὅτι ἐστὶν ἔγκλημα νῦν σφοδρῶς ἐκδικούμενον, ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν πατρικῶν παραδόσεων. Διὰ τοῦτο ἀπελαύνονται μὲν τῶν πατρίδων οἱ εὐσεβεῖς, πρὸς δὲ τὰς ἔρημίας μετοικίζονται. Οὐ πολιά παρὰ τοῖς κριταῖς τῆς ἀδικίας αἰδέσιμος, οὐκ ἄσκησις εὐσεβείας, οὐ πολιτεία κατὰ τὸ θυαγγέλιον ἐκ νεότητος εἰς γῆρας διανυσθεῖσα. Ἀλλὰ κακοῦργος μὲν οὐδεὶς ἄνευ ἐλέγχων καταδικάζεται, ἐπίσκοποι δὲ ὑπὸ μόνης συκοφαντίας ἐάλωσαν καὶ μηδεμιᾶς ἀποδείξεως τοῖς ἐγκλήμασιν ἐπενεχθείσης ταῖς τιμωρίαις ἐκδίδονται. Τινὲς δὲ οὔτε ἔγνωσαν κατηγόρους οὔτε

«Ἐνα εἶναι τώρα τὸ ἔγκλημα, πού τιμωρεῖται σκληρά, ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν πατρικῶν παραδόσεων. Γι' αὐτὸ οἱ εὐσεβεῖς ἐξορίζονται ἀπ' τὶς πατρίδες τους καὶ μεταφέρονται νὰ κατοικήσουν στίς ἔρημιές. Οὔτε τὰ ἄσπρα μαλλιά εἶναι σεβαστά ἀπὸ τοὺς κριτές τῆς ἀδικίας, οὔτε ἡ ἄσκησις τῆς εὐσέβειας, οὔτε ἡ συμπεριφορά, πού εἶναι σύμφωνη μὲ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ πού ἔχει διανυθεῖ ἀπὸ τῆ νεανικῆς ἡλικίας ἴσαμε τὰ γέραματα. Κανένας κακοῦργος δέν καταδικάζεται χωρὶς νὰ γίνουν ἔλεγχοι καὶ νὰ ἀποδειχτεῖ ἡ ἐνοχὴ του. Οἱ ἐπίσκοποι, ὅμως, μὲ μόνη τὴ συκοφαντία ἔχουν συλληφθεῖ. Καί, χωρὶς νὰ προσαχθεῖ καμμιά ἀπόδει-

εἶδον δικαστήρια οὔτε ἐσυκοφαντήθηκαν τὴν ἀρχήν, ἀλλ' ἀωρίτων νυκτῶν βιαίως ἀναρπασθέντες εἰς τὴν ὑπερορίαν ἐφυγαδεύθηκαν ταῖς ἐκ τῆς ἐρημίας κακοπαθείαις παραδοθέντες εἰς θάνατον».

Ἐπιστολὴ Μεγάλου Βασιλείου «Πρὸς Ἰταλούς καὶ Γάλλους Ἐπισκόπους».

ξη, πού νά πείθει γιὰ τὰ ἐγκλήματα τοὺς παραδίνονται στίς τιμωρίες. Μερικοί, μάλιστα ἀπὸ αὐτοὺς, οὔτε γνώρισαν κατηγοροὺς, οὔτε εἶδαν νά στήνονται δικαστήρια, οὔτε κἂν συκοφαντήθηκαν. Ἀλλά, ἀργὰ τὴ νύχτα, ἀρπάχτηκαν βίαια καὶ φυγαδεύτηκαν στίς ἐρημίες. Καὶ παραδόθηκαν στὸ θάνατο ἐξ αἰτίας τῆς ἀφόρητης κακοπάθειας».

Ὁ Καλαβρύτων Ἀμβρόσιος γράφει:

15 Ἀπριλίου 1994

«Ἐξοχώτατον κύριον Κωνσταντῖνον Καραμανλῆν

...2. Ἐξ ὅσων ἡμεῖς τουλάχιστον γνωρίζομεν δέν ὑπάρχει τελεσίδικος Συνοδικὴ Ἀπόφασις περὶ ἐπιβολῆς τοῦ ἐπιτιμίου τῆς “ἀκοινωνησίας” εἰς τοὺς τρεῖς Μητροπολίτας. Καὶ ὥς εἶναι γνωστόν τὰ πρὸς Ὑμᾶς διαβιβαζόμενα πρὸς ὑπογραφήν Διατάγματα θεμέλιον ἔχουν τὴν ἐπίκλησιν τῆς ποινῆς τῆς “ἀκοινωνησίας”. Αὐτό τό ὅποῖον ἡμεῖς γνωρίζομεν εἶναι ὅτι ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς προλαβούσης Συνοδικῆς περιόδου ἐπεννόησε καὶ ἐξήγγειλε ἓνα περίφημον διὰ τὴν ἐπινόησιν, ἀλλ' ἄγνωστον εἰς τοὺς Ἱερούς Κανόνας καὶ ἄρα ἀνύπαρκτον κατ' οὐσίαν ἐφεύρημα: “οἱ τρεῖς Μητροπολῖται, δι' ὧν ἐνήργησαν πράξεις, ἔθεντο ἑαυτοὺς ἐκτὸς Ἑκκλησίας”! Τό πρωτότυπον τοῦτο καὶ ἄγνωστον, ὥς προανεφέρθη εἰς τοὺς Ἱερούς Κανόνας ἐφεύρημα ἤχθη πρὸς ἐπικύρωσιν, ὥς ἔδει ἄλλωστε, ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας. Ἐκεῖ ὁμως ὅχι μόνον δέν ἐπεκυρώθη, ἀλλὰ τοὺναντίον ἔτυχε δυσμενεστάτης κριτικῆς καὶ κατ' οὐσίαν ἀπερρίφθη!»

+ Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας AMBROSIOS

Συνθήματα μιᾶς χρήσεως

Ο Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος δαπάνησε ἥ, γιά νά εἶμαι ἀκριβέστερος, σπατάλησε τό πρῶτο ἐνιάμηνο, πού διέρρευσε ἀπό τήν ἐκλογή του, στόν ἐφήμερο λόγο. Στά συνθήματα τῆς μιᾶς χρήσεως. Στίς φωτοβολίδες πού ἀπλώνουν μιά πρόσκαιρη, ἐντυπωσιακή λάμψη καί σύντομα σβήνουν.

Ὁ λαός πίστεψε, πώς μέ τήν ἀνάδειξί του στόν πρῶτο θρόνο τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἡ σελίδα τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων θά γύριζε. Καί στάθηκε ἐκστατικός, νά δῇ ὄραμα ἀποστολικό καί σεμνή, ἀθόρυβη δραστηριότητα. Τοῦ πρόσφερε, πρόθυμα, καρδιά. Ἐμπιστοσύνη, σεβασμό καί ἀγάπη. Ἀπλωσε κεραία γιά νά ἀκούσῃ τό λόγο του. Ἀπόθεσε στό ἀρχιερατικό του χέρι προσδοκία καί ἐλπίδα. Καί δημοσιοποίησε, μέ ζωηρές ἐκδηλώσεις, τήν ὁλόψυχη διάθεσί του νά στρατευτῇ στήν πνευματική στρατεία.

Ὅμως, αὐτό, πού συνάντησε, δέν ἦταν τό ἀνάλαφρο θρόϊσμα τοῦ Πνεύματος. Ἡ σταθερή διδαχή, πού χειραγωγεῖ στήν ἀλήθεια καί

στήν κοινωνία μέ τό Πανάγιο Πνεῦμα. Ἦταν ἀνοίγματα ξέφρενου λαϊκισμοῦ. Ἀλαλαγμός θριαμβικός μιᾶς αὐτοκαταξιωμένης ἐξουσίας. Ἀπανωτές, ἐντυπωσιακές ἐμφανίσεις. Καί συνθήματα μιᾶς χρήσεως. Πού ἐκπέμπονται μέ φανατισμό. Καί ἀποσύρονται σάν ἄχρηστα ἀπομεινάρια. Πού τοξεύονται γιά νά κεντρίσουν τίς ἀκοές. Καί, πρίν ἀκόμα προκαλέσουν ἀντίδρασι, ἀκυρώνονται. Πού τή μιά μέρα παραδίνονται μέ εἰδικά δελτία στά Μέσα τῆς Μαζικῆς Ἐνημερώσεως καί τήν ἄλλη πετιῶνται στόν κάλαθο τῶν ἀχρήστων.

Ἐνιά μῆνες βρίσκεται στό θρόνο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καί στήν καθέδρα τοῦ Προέδρου τῶν Συνοδικῶν σωμάτων ὁ κ. Χριστόδουλος. Καί σέ ροή ὀρμητικοῦ ρεύματος, σέ κλίμα σπασμωδικότητας καί ἐκνευρισμοῦ, ἐμφανίζει ὅλο ἓνα καί καινούργια τεφτέρια στά μικρόφωνα καί στίς κάμερες. Τά ἐπιδεικνύει αὐτάρεσκα. Καί τά τραβάει πίσω, γιά νά τά πετάξῃ στά χρονοντούλαπα τῆς ἀδράνειας. Μπορεῖτε νά καταστρώσετε σέ κατάλογο τά συνθήματα, πού ἐξαπέ-

λυσε στό διάστημα αὐτό καί σέ ἀντίστοιχη στήλη νά καταχωρήσετε τήν τύχη τῶν συνθημάτων καί τά ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων του; Ὁ κατάλογος τῶν ἐξαγγελιῶν θά εἶναι τόσο μακρὺς, πού δέ θά ἀντέξετε στή συμπλήρωσί του. Καί ἡ στήλη τῆς συνέπειας καί τῶν προσπαθειῶν τόσο ἰσχνή, πού θά μοιάζει μέ λευκή λωρίδα.

Τά συνθήματα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου δέν ἀποτελοῦν ὑλοποίησι ὁραμάτων καί ἐγκαινισμό ἀγῶνος. Δέν προσφέρονται νά τροφοδοτήσουν μόνιμα καί σταθερά τό μαχητικό φρόνημα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος. Εἶναι τῆς μιᾶς μέρας καί τῆς μιᾶς χρήσεως. Ὁ προκαθήμενος τό πρῶτ' ἐξάπτεται, ἀκτινογραφεῖ τό σύμπτωμα τῆς κοινωνικῆς ἀρρώστιας, ὑψώνει τή φωνή, στιγματίζει τήν ἐκτροπή, δακτυλοδεικτεῖ τοὺς ἐνόχους καί σαλπίζει ἐξέγερσι. Καί τό ἀπόγευμα ἀποφορτίζεται. Λησμονεῖ τήν ἑξαψι καί τήν ἔντασι. Καί βυθίζεται σέ λογισμούς, γιά νά ἀνακαλύψῃ ἓνα ἄλλο ἐντυπωσιακό καί συναρπαστικό σύνθημα, πού θά δοθῇ στή δημοσιότητα τήν ἐπόμενη μέρα. Ἴσως γιατί ἔτσι τόν ἔχουν καθοδηγήσει οἱ σπόνσορες. Ἴσως καί γιατί ὁ ἴδιος δέν ἀντέχει ἀκόμα καί τό πρόσκαιρο ἀποτράβηγμα ἀπὸ τό παράθυρο τῆς δημοσιότητας. Θέλησί του καί πρόγραμμά του ἡ καθημερινή ἐμφάνισι καί ἡ καθημερι-

νή ἐξαγγελία τῶν ἐποχιακῶν συνθημάτων. Ἡ ἐξαπόλυσι τῆς φωτοβολίδας. Ἡ ἔκρηξι τοῦ πολὺχρωμου καί φαντασμαγορικοῦ βεγγαλικοῦ.

Ὁ νέος προκαθήμενος εἶναι πληθωρικός στό λόγο. Ἀλλά δέν κοπιάζει νά μεταφράσῃ τίς ἀγωνίες, πού ἐκβάλλουν στό ὀργισμένο ὕφος του, σέ πρόγραμμα καί σέ πρᾶξι. Δέν κλείνεται στό ταμιεῖο του καί στό γραφεῖο του, γιά νά ὀργανώσῃ πνευματικὴ ἐκστρατεία, ἀνυψωτικὴ τῆς στάθμης τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως καί σωστικὴ τῆς κοινωνίας. Δέ ρίχνεται ὁ ἴδιος στήν ἀνοιχτὴ θάλασσα, γιά νά παλαίψῃ μέ τά κύματα καί νά σώσῃ ἀπὸ τόν πνιγμό τά ναυαγισμένα ἀνθρώπινα σκαριά. Μόνο σαλπίζει. Καθημερινά σέ ἄλλο τόνο. Μόνο φωνάζει καί ἀπειλεῖ. Στραμμένος, κάθε φορά, σέ ἄλλους ἀποδέκτες. Μόνο κινεῖ τό δάχτυλο καί καταλογίζει εὐθύνες. Στούς ἄλλους πάντοτε. Στούς ξένους καί στοὺς ἀνώνυμους. "Ὅχι στὸν ἑαυτό του καί στὸν περίγυρό του. "Ὅχι στήν ἔνθρονη χλιδὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας. "Ὅχι στήν κραυγαλέα παρὰβιασι τῶν σεπτῶν θεσμῶν τῆς Ὁρθοδοξίας. "Ὅχι στήν προκλητικὴ διαχείρισι τῆς ἐπισκοπικῆς ἐξουσίας. Τά συνθήματά του τά τοξεύει στὸν ἔξω χῶρο. Ἐναντίον τῶν παραγόντων, πού μεθοδεύουν τὴ διαπλοκὴ τῶν προσωπικῶν ἢ τῶν ὁμαδικῶν συμφερόντων. Ἐναντίον

αὐτῶν, πού συναγωνίζονται καί ἀνταγωνίζονται, πού συγκρούονται καί γρονθοκοποῦνται στό γήπεδο τῆς ἀθρείας.

Ὅλες αὐτές οἱ ἐμφανίσεις καί οἱ δηλώσεις ἀποδεικνύονται λόγια πληθωρικά καί ἀναποτελεσματικά. Συνθήματα μιᾶς χρήσεως. Καθημερινό σιτηρέσιο τοῦ Τύπου καί τῆς τηλεοράσεως. Δόσι ὁρμόνης, γιά τήν ὑπερτροφική ἀνάπτυξι τοῦ νεοπλασματος τῆς δημοτικότητος. Μέσα σέ μιά τεχνητή κοσμοσυρροή, ὁ Μακαριώτατος χειρίζεται ἐλεύθερα τό μαστίγιο τοῦ λόγου, ἀποκαλύπτει πυορροοῦσες κοινωνικές πληγές, δημιουργεῖ κλίμα ἀποδοχῆς καί ἐπικροτήσεως, εἰσπράττει τά χειροκροτήματα καί ἀποσύρεται.

Καί οἱ φρόνιμοι, αὐτοί, πού μέτεχουν στόν προβληματισμό καί βιώνουν τήν ἀγωνία, διερωτῶνται. Γιατί δέν ὑπάρχει συνέχεια; Γιατί τό σύνθημα δέ γίνεται φλάμπουρο; Γιατί τά προβλήματα, πού παρουσιάζονται σέ συνεχῆ ροή ἀπό τίς ἐφημερίδες καί τίς τηλεοράσεις δέν περνοῦν στίς Συνοδικές διασκέψεις καί δέ γίνονται προγράμματα ἐκκλησιαστικῆς δραστηριότητος;

Ἄν ἡ καμπή τοῦ δρόμου μας εἶναι τόσο κρίσιμη, ἂν ἀκροβολιζώμαστε σέ τόσο δύσβατα μονοπάτια, ἂν τά συνθήματα, πού σαλπίζει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶναι ἱστορικά, γιατί δέ στρατεύεται ὁ ἴδιος καί

γιατί δέν ἐπιστρατεύει καί τόν πιστό λαό στόν ἀγῶνα γιά τήν ἀντιμετώπισι τῶν κρίσιμων προβλημάτων; Γιατί ἀφήνει τόν ἤχο νά σθῆνῃ; Γιατί τήν ἄλλη μέρα γυρίζει ἄλλο κουμπί καί μεταδίδει διαφορετικό θρῆνο;

Ἡ χρῆσι συνθημάτων μιᾶς χρήσεως λουστράρει πρόσκαιρα τό προφίλ τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος, ἀλλά ἀνοίγει, στή μέγιστη ἔντασι καί τό κανάλι τῶν ὑποψιῶν καί τῶν ἐπικρίσεων.

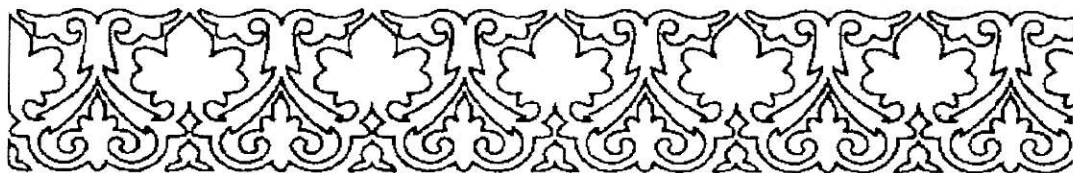
Καί ἡ ὑποψία, ὅταν σφηνωθῇ στίς συνειδήσεις τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, δέ θά εἶναι βιωματική ἐμπειρία μιᾶς χρήσεως, ἀλλά μόνιμη κατάστασι ἀθεράπευτης ἀπογοητεύσεως καί ἐμπονης κατακραυγῆς.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη...

Μή ξεχάσης νά ὀργανώ-
σης τό χειροκρότημα...

Φιλικά
Παπα-Γιώργης

Μνήμη 'Αρχιεπισκόπου 'Ιερωνύμου

Κατά τό χρόνο, πού ἀφήσαμε πίσω μας, καταχωρήθηκε στό ιστορικό ἡμερολόγιο ἓνα σημαντικό γεγονός. Ἡ συμπλήρωσι δέκα χρόνων, ἀπό τήν ἐκδημία τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Ἱερωνύμου. Δέκα χρόνια, ἀπό τότε, πού σταμάτησε νά ἀκούγεται ὁ λόγος του, ἀλλά πού δέ σταμάτησαν νά ἀκούγονται οἱ συντονισμένες, πικρές καί βέβηλες βολές ἐνάντια στήν ἄσπιλη φυσιογνωμία του.

Κρατώντας τήν ἄσπιλη μνήμη ὡς θησαύρισμα ζωῆς καί ὡς κεφάλαιο δημιουργίας, μεταφέρουμε σέ κείνους, πού τυχόν δέν τόν γνώρισαν ἤ πού δέν εἶχαν τήν εὐκαιρία νά ἀναμετρηθοῦν μέ τά πολλαπλά προβλήματα, τῆς ἐποχῆς του, ἓνα μικρό ἀπόσπασμα ἀπό τό βιβλίό του «Τό δράμα ἐνός Ἀρχιεπισκόπου».

«Εἰς ὅλας τάς κατηγορίας τῶν ἀνθρώπων, ἐναντίον τῶν ὁποίων εἶχα νά ἀντιπαλαίσω, ἐκτός ἀπό τοὺς συγγενεῖς, τοὺς φίλους καί τοὺς γνωστούς των, θά πρέπη νά προστεθοῦν καί ὅσοι ἔχουν τάς ἰδίας ἀντιλήψεις καί συνηθείας ζωῆς μέ τοὺς κληρικούς ἐκείνους, πού ἔχουν σκανδαλώδη καί ἀνώμαλον βίον. Τί ἐσήμεναι καί τί ἐξακολουθεῖ νά σημαίνει τοῦτο, θά μοῦ ἐπιτραπῇ νά τό διατυπώσω μέ τάς λέξεις, πού εἶπε κάποτε ὁ αἰμίνηστος καί σεβασμῖος

προκάτοχός μου Ἀρχιεπίσκοπος Σπυρίδων: “Σέ ὅλη μου τή ζωή πάλαιψα μέ πολλούς· δέν φοβήθηκα ποτέ μου καί κανέναν. Τοὺς κ... ὁμως τοὺς φοβήθηκα”. Πόσον εἶχε δίκαιον ὁ ἀτρόμητος ἐκείνος ἀγωνιστής τῶν ἐκκλησιαστικῶν καί ἐθνικῶν μας ἀγώνων φαίνεται καί ἀπό τά ἀποτελέσματα, τά ὁποῖα ἐπέτυχαν καί ἐξακολουθοῦν νά ἐπιτυγχάνουν οἱ κληρικοί αὐτοί καί οἱ ὁμοϊδεάται των. Ἀδίστακτοι εἰς τά μέσα, τά ὁποῖα χρησιμοποιοῦν, κατώρθωσαν

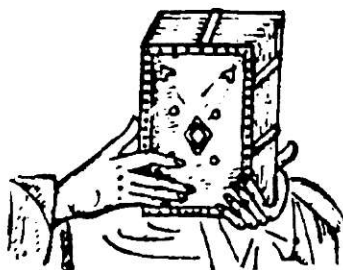
νά αλώσουν (μέ ποιόν είδους λόγχας μή έρωτᾶτε) ίκανόν αριθμόν στηλῶν έφημερίδων, ὥστε τό μαῦρο νά παρουσιάζεται εἰς τό κοινόν ὡς ἄσπρον καί τό ἄσπρον ὡς μαῦρο. Ένας ἀπό αὐτούς λέγεται, ὅτι κάποτε εἶπεν, ὅτι ἀπό τά πολλά διαμερίσματα, πού εἶχεν ἀποκτήσει “μέ τόν τίμιον ἰδρώτα του», θά διαθέσῃ τά ἔξ, διά νά ἐξοντώσῃ τόν Ἱερώνυμον! Ἔτσι καί αἱ στήλαι μιᾶς καθημερινῆς έφημερίδος, ἡ ὁποία θέλει νά ἐμφανίζεται ὡς σοβαρά, ἐνηγκαλίσθησαν τόσον περιπαθῶς τούς 300 καταδικασθέντας ὑπό τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων δι’ ἀκατανομάστους πράξεις, ὥστε νά τούς παρουσιάσουν εἰς τό ἀναγνωστικόν της κοινόν ὡς ...“ὀσιομάρτυρας”. Ὡς “μεγαλομάρτυρα” δέ νά στέψουν πρόσωπον, τό ὁποῖον ἤδη ἀπό τοῦ 1943, δηλαδή εἰκοσιπέντε ἔτη προτοῦ ἐγώ ἀναλάβω τό πηδάλιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐλάμπρυνεν ἐπανελλημμένως... τά ἐδώλια τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων.

Αὐτά ἰσχυρίζεται ὁ συντάκτης τῆς έφημερίδος.

Ἰδού ὅμως τί περί αὐτοῦ ἔγραφε κατά τόν Μάϊον τοῦ 1961 ἕνας Μητροπολίτης πρὸς ἕνα ἄλλον συνάδελφόν του, πού οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος, οὐδέ μακρόθεν μποροῦν νά χαρακτηρισθοῦν ὡς... “Ἱερωνυμικοί”. “Οὐδέν ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ἐπέδειξα διά τόν γνωστόν ρασποῦτιν, ὅστις ὄντως ἐξηυτέλισεν ἐν τῇ ἁλλοδαπῇ καί ἐνταῦθα τόν

κληῆρον τῆς Ἑλλάδος. Γνωρίζω ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τόν βίον καί τήν πολιτείαν τοῦ εἰρημένου ρασοφόρου, ἴσως κάλλιον παντός ἄλλου, διότι ὁ αἰμίμνηστος Ἀρχιεπίσκοπος Δωρόθεος μοῦ ἀπεκάλυψεν, ὅτι ἔφθανε μέχρι τοῦ σημείου νά ἐκδίδῃ καί γυναῖκας”. Αὐτά ἐγράφοντο ἐν ἔτει 1961, μάλιστα, σημειώσατέ το καλῶς, τό 1961.

Καί ὁ “μεγαλομάρτυς” αὐτός ρασοφόρος κατεδικάσθη ἐπὶ τέλους τελεσιδίκως εἰς καθαίρεσιν ἐπὶ τῆς ἀρχιερατείας μου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Νόμου 214/1967, μόλις εἰς τὰς 15 Μαΐου 1968. Ἦτοι ἐπὶ ἐπτὰ ἀκριβῶς ἔτη ἐκυκλοφέρει ὡς κληρικός καί ἀσφαλῶς ἐξηκολούθει... νά δοξάζῃ ὄχι μόνον τό “τιμημένον ράσο”, ἀλλά καί τά... “Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια”. Διότι ὁ ἐν λόγῳ ρασοφόρος εἶχε μέν τήν 1ην Μαρτίου τοῦ 1961 ὑπό τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου καταδικασθῇ εἰς καθαίρεσιν, πλήν ὅμως ἡ ἀπόφασις τῆς καθαιρέσεως εἰς τὰς 15 Ἰουνίου τοῦ 1961 μετετράπη ὑπό τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου εἰς... διετῇ ἀργίαν!!!

Μερικές σκέψεις

Μέ αφορμή τή συμπλήρωση 50 ἐτῶν ἀπό τήν ὑπογραφή τῆς Διακήρυξης τῶν ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Τή χρονιά, πού μᾶς πέρασε, συμπληρώθηκαν πενήντα (50) χρόνια ἀπό τήν ὑπογραφή τῆς γνωστῆς διακήρυξης τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀτόμου καί τοῦ πολίτη.

Καί εἶναι πράγματι μεγάλο τό γεγονός αὐτό, ἄν σκεφθεῖ κανεῖς ὅτι στήν πορεία τῆς ἱστορίας ἀναρίθμητα ὑπῆρξαν τά ἀδύνατα θύματα ἀπό τίς βάνουσες καί προκλητικές παραβιάσεις αὐτῶν τῶν δικαιωμάτων, τά ὁποῖα, ἐρειδόμενα προεχόντως στίς ἀρχές τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς φιλοσοφίας καί πλήρως ἀναμορφωθέντα ἀπό τίς διδασχές τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς, ἔλαβαν τή σημερινή ὀριστική τους μορφή καί διατυπώθηκαν μέ θετικές διατάξεις σέ ὅλα τά σύγχρονα Συντάγματα τῶν πολιτισμένων χωρῶν ὡς βασικές καί θεμελιώδεις ἀρχές τοῦ κράτους δικαίου.

Μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐπετείου αὐτῆς πολλές δηλώσεις ἔγιναν καί πολλά, ἀπό πολλές κατευθύνσεις, ἀκούσθηκαν ἀναφερόμενα στήν προστασία τῶν ἀτομικῶν καί κοινωνικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων. Μέσα στίς πολλές αὐτές ἐόρ-

τιες δηλώσεις ἐπισημαίνουμε καί ἐκεῖνες τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου, πού ἀνακοινώθηκαν καί ἀπό τά Μ.Μ.Ε.

Ἀλλά ἐνῶ αὐτά συμβαίνουν σέ θεωρητικό ἐπίπεδο, στήν πράξη τά ἀποτελέσματα εἶναι θλιβερά καί ἀπογοητευτικά, καί μάλιστα σέ παγκόσμια κλίμακα. Δέν θά ἐπεκταθῶ στό πολιτικό πεδίο. Ἐκεῖ, ἄλλωστε, τά πράγματα εἶναι λίγο πολύ γνωστά σέ ὅλους μας ἀπό τά θλιβερά καθημερινά πρωτοσέλιδα τῶν ἐφημερίδων. Θά περιορισθῶ μόνο στό δικό μας ἐκκλησιαστικό χῶρο καί θά παραθέσω μερικές εἰδικές σκέψεις, τίς ὁποῖες ἐκέντρισαν οἱ σχετικές μέ τό θέμα αὐτό δηλώσεις στόν Τύπο τοῦ Μακαριωτάτου.

Εἶναι γνωστό σέ πολλούς τό περίφημο «Ἐκκλησιαστικό Ζήτημα», τό ὁποῖο ἐπὶ εἴκοσι πέντε (25) χρόνια τάλαιπώρησε καί ἐξακολουθεῖ καί σήμερα ἀκόμη νά τάλαιπωρεῖ τό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἀποτέλεσε κορυφαῖο γεγονός, ὄχι μόνο παραβιάσεως τῆς κανονικῆς (ἐκκλησιαστικῆς) τάξεως, ἀλλά

καί αὐτῶν τῶν θεμελιωδῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, γιά τά ὁποῖα, κατά τούς ἐορτασμούς καί ἐπετείους, εἴμεθα πλούσιοι σέ λόγια μόνο καί ἐγκώμια.

Δώδεκα (ἀρχικά) ἀνεπίληπτοι καί ἄξιοι Μητροπολίτες ἀπομακρύνθηκαν ἀπό τίς Μητροπόλεις τους, ἐν ἔτει 1974, κατά τήν περίοδο τῆς σκληρῆς δικτατορίας Ἰωαννίδη, μέ βάση τίς δύο ἐπαίσχυντες Συντακτικές Πράξεις (Σ.Π.) τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστώτος, οἱ ὁποῖες ἐκδόθηκαν κατ' ἀπαίτηση τῆς τότε διοίκησης τῆς Ἐκκλησίας. Δέν τούς ἀποδόθηκε κατηγορία. Δέν κλήθηκαν προηγουμένως νά ἀπολογηθοῦν, οὔτε κἄν νά ἀκουσθοῦν. Ὅλοι πληροφορήθηκαν τίς «ἐκπτώσεις» τους ἀπό τίς ἀνακοινώσεις τοῦ ραδιοφώνου. Καί τό πλεόν τραγικό, στερήθηκαν καί αὐτοῦ τοῦ θεμελιώδους δικαιώματος νά τύχουν δικαστικῆς προστασίας, ἀφοῦ μέ εἰδικές ρυθμίσεις τῶν δικτατορικῶν Σ.Π. καθιερώθηκαν τά γνωστά «ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΑ». Μετά τήν ἐπάνοδο τῆς δημοκρατίας καί ἐνῶ, κατά συνταγματική πρόβλεψη, ἔγινε πλήρης ἀποκατάσταση ὅλων τῶν διωχθέντων καί καταργήθηκαν ὅλα τά «ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΑ» τῆς δικτατορίας, οἱ δώδεκα Μητροπολίτες ἐξακολούθησαν, μέ τήν ἐπίμονη ἀντίδραση τῆς Ἐκκλησίας, νά στεροῦνται, μόνοι αὐτοί, τοῦ στοιχειώδους δικαιώματος νά προσφύγουν στή δικαιοσύνη τῆς πατρίδας τους, γιά νά κριθεῖ τό θέμα τῆς αὐθαίρετης καί παράνομης ἀπομάκρυνσής τους, πού ἔγινε ὄχι σέ ἐφαρμογή τῶν Ἱερῶν Κανόνων, οὔτε καί μέ τήν προβλεπόμενη κανονική διαδικασία, ἀλλά μέ μοναδική καί ἀποκλειστική βάση τίς δύο Σ.Π. τῆς δικτατορίας.

Ἀλλά οἱ παραβιάσεις τοῦ βασικοῦ δικαιώματος γιά παροχή στοιχειώδους προστασίας συνεχίσθηκαν καί μετά τήν δικαίωση τῶν Μητροπολιτῶν τό ἔτος 1990 ἀπό τό Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας. Ἐπακολούθησαν τριάντα σέ ἀριθμό ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου αὐτοῦ Δικαστηρίου, μέ τίς ὁποῖες ἐξαφανίσθηκαν ὡς ἄκυρες οἱ ἐπανειλημμένες παράνομες καί αὐθαίρετες πράξεις τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας δέ συμμορφώθηκε οὔτε καί μέ τίς ἀποφάσεις αὐτές, παραβιάζοντας ἔτσι καί τήν ἀρχή τοῦ σεβασμοῦ τοῦ δεδικασμένου. Καί θέλοντας αὐταρχικά νά ἀνακόψει τήν πορεία τῶν προσφυγῶν τῶν Μητροπολιτῶν στό Σ.τ.Ε. (βλ. σχετική δήλωση Μητροπολίτη σέ πρακτικά Δ.Ι.Σ. τῆς 1/9/1998), τόν Αὐγουστο τοῦ 1993, προχωρεῖ σέ νέες παραβιάσεις. Ἐπιβάλλονται ἀπό τήν Δ.Ι.Σ. χωρίς ποτέ νά ἐπικυρωθοῦν ἀπό τήν Ι.Σ.Ι. μέ τήν αὐξημένη πλειοψηφία τῶν 2/3 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν της, τά γνωστά ἀνυπόστατα «Ἐπιτίμια Ἀκοινωνησίας». Τέτοια «Ἐπιτίμια» γιά Μητροπολίτη δέν προβλέπονται ἀπό κανένα Ἱερό Κανόνα. Δυοῖν θάτερον. Ἡ εἶχαν τό χαρακτηριστήρια ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν, ὅποτε ἔπρεπε νά ἐπιβληθοῦν ἀπό τά Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια ἢ ἡ Ἐκκλησία, δίδοντας αὐθαίρετα σ' αὐτά τά ἀποτελέσματα τοῦ «ἀφορισμοῦ», ἔπρεπε (καί μάλιστα μετά ἀπό καθαίρεση) νά ἐπιβληθοῦν ἀπό τήν Ἱεραρχία μέ εἰδική διαδικασία, μέ προηγούμενη ἀκρόαση καί μέ αὐξημένη πλειοψηφία (2/3). Τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά δέν ἔγινε καί καμμία διαδικασία δέν τηρήθηκε καί, ὅπως

πάντα, οί διωκόμενοι Μητροπολίτες στερήθηκαν καί πάλι τοῦ στοιχειώδους δικαιώματος νά ἀπολογηθοῦν ἤ, ἔστω, νά ἀκουσθοῦν. Καθιερώθηκαν δηλαδή, ἐν μέσῃ δημοκρατίᾳ, νέα «ἀπαράδεκτα», ὅμοια μέ ἐκεῖνα τῶν Σ.Π. γιά τόν στραγγαλισμό τῶν δικαιωμάτων τῶν Μητροπολιτῶν.

Καί οἱ Μητροπολίτες, φέροντες τό βαρὺ φορτίο τῶν «Ἐπιτιμίων», φθάνουν στήν πρόσφατη Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, τήν πρώτη πού συνῆλθε μετὰ τήν «ἀλλαγὴ σελίδας» μέ Προκαθήμενο τόν Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο. Ὁ εἰσηγητὴς Μητροπολίτης Κονίτσης κ. Ἀνδρέας, μέ μιά τεκμηριωμένη εἰσήγηση, ἀριθμεῖ στό Σῶμα ὅλα τὰ τραγικά ἀτοπήματα, πού συνέβησαν στήν ἐξέλιξη τοῦ προβλήματος καί καλεῖ τοὺς Ἱεράρχες νά ἀναγνωρίσουν τὰ σφάλματα τοῦ παρελθόντος καί νά ἀποκαταστήσουν, ἔστω καί ἀργά, τοὺς ἐναπομείναντες πλέον δύο Μητροπολίτες στίς θέσεις τους.

Τό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας ἀντέδρασε. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος παρέμεινε «ἐν σιωπῇ». Οἱ ἐγκαλούμενοι Μητροπολίτες δέν κλήθηκαν νά παραστοῦν καί νά διατυπώσουν τό δικό τους λόγο. Οἱ Ἱεράρχες χωρίς νά ἀντιπαραθέσουν τὰ δικά τους ἐπιχειρήματα στίς διαπιστώσεις τοῦ εἰσηγητῆ, ἐντελῶς αὐθαίρετα καί ἀναιτιολόγητα μέ ψήφους 46, ἐναντι 23, δέν ἀποδέχθηκαν τό λόγο τῆς ἀληθείας ὅπως αὐτὴ διατυπώθηκε ἀπὸ τόν εἰσηγητὴ Μητροπολίτη καί ἀποφασισαν «... ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΟΥΝ ΤΑ ΕΠΙΤΙΜΙΑ...», χωρίς καί πάλι τήν πλειοψηφία τῶν 2/3. Καμμία συζήτηση, καμμία κουβέντα γιά τοὺς «ἐν διω-

γμοῖς» κοιμηθέντας συνεπισκόπους τους. Ἐνὰ μέλος μάλιστα τῆς Ἱεραρχίας ἀπεκάλεσε ἀπὸ τοὺς δέκτες τῆς τηλεοράσεως τήν εἰσήγηση τοῦ Μητροπολίτη Κονίτσης «χυδαία»!

Καί τό θέμα ἐνταφιάσθηκε, προεδρευομένης τῆς Ἱεραρχίας ἀπὸ τό νέο Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο, ὁ ὁποῖος μάλιστα κατὰ τό παρελθόν δήλωνε ὅτι οἱ Μητροπολίτες αὐτοὶ τελοῦν ὑπὸ «ὀμηρίαν» καί ὅτι ἀδικοῦνται γιὰτί οὐδέποτε κλήθηκαν σ' ἓνα εἰλικρινῆ διάλογο.

Θλίβεται ὁ καθένας ἐπαναφέροντας στή σκέψη του, μέ ἀφορμὴ τόν ἐορτασμό τῶν πενήντα χρόνων ἀπὸ τὴ διακήρυξη τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, αὐτὰ τὰ τραγικά περιστατικά, τὰ ὁποῖα ξεκινώντας ἀπὸ τήν περίοδο τῆς δικτατορίας Ἰωαννίδη καί φθάνοντας μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, ἀποτελοῦν παραβίαση κατὰ συρροή στοιχειωδῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Καί δυστυχῶς ἡ κατάσταση αὐτὴ (μέ τίς τόσες προκλητικές παραβιάσεις στοιχειωδῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, πού ἐπιγραμματικά παρατέθηκαν) συνεχίζεται καί μέ τὴ σημερινὴ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως αὐτό καταδείχθηκε καί ἀπὸ τήν τελευταία Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας. Καί εἶναι μέν πρέπον νά ἐορτάζουμε καί νά πανηγυρίζουμε τήν ἐπέτειο τῆς διακηρύξεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Τό θλιβερό ὅμως εἶναι ὅταν μᾶς διαψεύδουν οἱ πράξεις μας καί ὅταν τὰ γεγονότα ἀναιροῦν τό πανηγυρικό περιεχόμενο τῶν δηλώσε-
ών μας.

Ἡ σιωπή τοῦ Ἀρχιεπισκόπου

Τό δικαίωμα, πού διεκδίκησε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος ἀμέσως μετά τήν ἀνάρρησή του στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν, καί τό διεκδικεῖ ἀκόμα, εἶναι νά ὁμιλεῖ ἐλεύθερα. Νά ἔχει φωνή. Ἀναμφισβήτητο τό δικαίωμα καί καθήκον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου νά ὁμιλεῖ δημοσίως. Ἐξ ἴσου, ὅμως, ἀναμφισβήτητο δικαίωμα καί χρέος ἀγάπης καί σεβασμοῦ κάθε πιστοῦ ἀκροατοῦ πρὸς τόν πρῶτον Ἐπίσκοπο τῆς Ἐκκλησίας μας, εἶναι νά ἀκούει, ἀλλά καί νά κρίνει. Τούς λόγους καί τὰ ἔργα του. Ἀκόμα, τή σιωπή του γιά πράγματα, γιά τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νά μιλήσει καί δέν μίλησε. Γιατί, πράγματι, ἀπό τήν πλήμμουρα τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ λόγου, πού ἔχει κατακλύσει τήν ἐλληνική ἐπικράτεια ἐπὶ ἓνα ἐξάμηνο, ἔλλειψαν ἀναφορές σέ κρίσιμα θέματα τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς κοινωνίας μας.

* * *

Τό περασμένο καλοκαίρι οἱ Χιλιαστές ἔκαναν ἐπίδειξη δυνάμεως στό γήπεδο τῆς ΑΕΚ. Τήν προετοίμασαν ἐν κρυπτῷ καί παραβύστω. Μαζεμένοι ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, ἀλλά καί ἀπό τό ἐξωτερικό, γέμισαν τό γήπεδο. Τά ΜΜΕ πρόβαλαν τή συγκέντρωση καί τὰ ἐκεῖ διαδραματιζόμενα. Τίς δημόσιες «βαπτίσεις» τῶν νέων μελῶν τῆς ἀντιχρίστου θρησκείας, τὰ ὁποῖα ἦταν, ὡς ἐπὶ

τό πλεῖστον, πρώην Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, βαπτισμένοι στό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος... Στό γήπεδο ἐκεῖνο, στήν Πρωτεύουσα τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλλάδος ὁ Χριστός, τό Δεύτερο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὁ κτίστης καί δημιουργός τοῦ παντός, ἡ Κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας μας διακηρυσσόταν ὅτι δέν εἶναι Θεός, ἀλλὰ κτίσμα. Ἡ δέ Παναγία Μητέρα Του ὕβριζόταν ὡς μὴ Θεοτόκος.

Τήν ἴδια περίοδο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος πραγματοποιοῦσε πολυδάπανες περιοδεῖες στίς Μητροπόλεις τῆς Ἑλλάδος, ὅπου σέ μεγάλες συγκεντρώσεις, ὁργανωμένες ἀπὸ τοὺς κατὰ τόπους Μητροπολίτες, δεχόταν ἐπευφημίες, χειροκροτήματα καί τόν ἔραιναν μέ ροδοπέταλα. Δεχόταν δῶρα βαρύτιμα. Καί μιλοῦσε. Καί συνάρπαξε τὰ πλήθη. Γιά τὰ συμβαίνοντα ὅμως στό γήπεδο τῆς ΑΕΚ σιώπησε. Οἱ ψευδομάρτυρες τοῦ Γιεχωβᾶ ἐξασκοῦσαν ἓνα συνταγματικό τους δικαίωμα. Ἐνεργοῦσαν νομίμως. Συνταγματικό ὅμως δικαίωμα καί Ἐκκλησιαστικό καθήκον τοῦ κ. Χριστοδούλου ἦταν νά ἐνημερώσει τοὺς πιστούς, ιδίως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Γιά τίς ὕβρεις στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Παναγίας. Γιά τήν ἀπώλεια τῶσων βαπτισμένων μελῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος εἶχε ἐκδόσει τότε

μιά ἐμπεριστατωμένη ἐγκύκλιο. Τήν ἔστειλε στά ΜΜΕ ὅπου ἀδαιεῖς καί ἀθεολόγητοι δημοσιογράφοι τήν ἔθαψαν. Τή μισοδιάβασαν μέσα στήν κάψα τοῦ καλοκαιριοῦ ὁρισμένοι παπάδες στίς Ἐκκλησίες. Ὁ λαός ἔμεινε, πλήν ἐξαίρεσεων, στήν καλοκαιρινή ραστώνη του ἀπληροφόρητος. Δέ θά μπορούσε ὁ κ. Χριστόδουλος, πού ἔχει τήν ἱκανότητα νά συναρπάξει τά πλήθη μέ τό λόγο του, νά ὀργανώσει μετά τό συνέδριο τῶν Γιεχωβάδων, μιὰ συγκέντρωση σέ ἀνοικτό χῶρο στά ὅρια τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς του, ὅπως τότε, πού εἶχε μιλήσει στήν πλατεία Συντάγματος γιά τήν ἐκκλησιαστική περιουσία, ἐνώπιον ἑκατοντάδων χιλιάδων πιστῶν; Νά ἀναλύσει αὐτά, πού ἔγραφε ἡ ἐγκύκλιος τῆς Ἱ. Συνόδου; Νά κηρύξει μετάνοια καί γενικό πένθος; Νά ζητήσει συγγνώμη ἀπό αὐτούς, πού φεύγουν ἀπό τήν Ἐκκλησία, ἐγκαταλειμμένοι ἀπό τήν ἀδιαφορία καί σκανδαλισμένοι ἀπό τή συμπεριφορά ὅχι λίγων ρασοφόρων; Νά τοὺς καλέσει νά ἐπιστρέψουν; Τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτά. Προτίμησε τή σιωπή.

* * *

Συχνά στηλιτεύει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐπαγγελματίες ἀπό διάφορους ἐπαγγελματικούς χώρους. Τοὺς κατηγορεῖ γιά κοινωνική ἀναλγησία στήν ἐκπλήρωση τοῦ ἔργου τους. Π.χ. τοὺς γιατροὺς γιά τά «φακελλάκια». Καλῶς. Γιατί, ὅμως, ἀφήνει ἔξω ἀπό τό στόχαστρό του τόν κλῆρο καί μάλιστα τοὺς Ἱεράρχες; Οἱ ἐξωφρενικές ταρίφες τῶν Ἱεραρχῶν, ὅταν ἱεροπρακτοῦν, εἶναι κοινό μυστικό. Συζητεῖται εὐρύτατα. Ὑπάρχει στοὺς τιμοκαταλόγους παρεχομένων ὑπηρεσιῶν ἀπό τά γραφεῖα Τελετῶν.

Εἶναι, λένε, προαιρετική ἡ εἰσφορά αὐτῶν πιστῶν πρὸς τόν Ἱεράρχη, γιά τή συμμετοχή του στήν ἱεροπραξία. Ὅμως, ἂν δέν προκαταβληθεῖ στήν οἰκεία Μητρόπολη, Ἱεράρχης δέν ἐμφανίζεται νά ἱεροπρακτῇ. Αὐτός εἶναι ὁ ἰσχύων κανόνας, παρά τίς ὅποιες ἐξαίρεσεις του. Κατά τί διαφέρει τό εἰσόδημα αὐτό ἀπό τά «φακελλάκια» τῶν γιατρῶν; Δίδονται ἀποδείξεις; Δηλώνεται στήν ἐφορεία; Εἶναι νόμιμο;

Ὁ κ. Χριστόδουλος ἔχει στρέψει κατὰ καιροὺς τά πυρά τοῦ ἐλέγχου του καί κατὰ τῶν βουλευτῶν, πού νομοθετοῦν ὅχι πάντα μέ βάση τό συμφέρον τῆς Πατρίδος καί τήν ἠθική, ἀλλά πρὸς ἐξυπηρέτηση κομματικῶν ἢ ἄλλων διαπλεκομένων συμφερόντων. Γιά τήν παρρησία του αὐτῇ ἔχει εἰσπράξει ἐπευφημίες. Ἄς μιλήσει, ὅμως, γιά τό πῶς ἐνεργοῦν οἱ Ἱεράρχες, ὅταν συνέρχονται ἐν Συνόδῳ. Αὐτά, πού συζητοῦνται καί ἀποφασίζονται στήν Ἱερά Σύνοδο, εἶναι σύμφωνα μέ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες; Μέ τόν νόμο τῆς ἀγάπης καί τῆς δικαιοσύνης τοῦ Εὐαγγελίου; Μέ τοὺς νόμους τοῦ κράτους δικαίου; Ἡ εἶναι πράξεις ἀνεξέλεγκτης αὐταρχικῆς ἐξουσίας; Προϊόντα συναλλαγῆς καί σκοπιμότητας; Συμψηφισμός παρανομιῶν καί σκανδάλων, ὥστε ἡ πρόσοψη νά μένει ἀπαστράπτουσα, ὅπως οἱ βαρύτιμες ἀρχιερατικές ἐνδυμασίες; Ὅλοι, ὅμως, γνωρίζουν, ὅτι κάτω ἀπό τήν ἐπιφάνεια ὑπάρχουν «ὁστέα νεκρά καί πᾶσα ἀκαθαρσία». Ἄς μιλήσει γι' αὐτά ὁ κ. Χριστόδουλος. Γιά τά οἰκονομικά σκάνδαλα. Γιά τά συμβαίνοντα γύρω ἀπό τά παγκάρια, ὅπως τῆς ἀγίας Παρασκευῆς Τεμπῶν καί τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ Νέας Μάκρης. Τότε θά δεῖ τίς οὐρανομή-

κεις ζητωκραυγές του πληγωμένου πληρώματος της Εκκλησίας. 'Αλλά γι' αυτά σιωπά.

* * *

Τους τελευταίους μήνες την 'Ελληνική κοινωνία έχει συγκλονίσει ή αποκάλυψη της άπιστευτης σέ έκταση σωματεμπορείας, μέ θύματα κοπέλλες από τίς χώρες του πρώην ύπαρκτου σοσιαλισμού. Στίς χώρες αυτές ή 'Ορθόδοξη Εκκλησία κυριαρχούσε έκ παραδόσεως, βρισκόταν, όμως, υπό διωγμό από τά άθεα καθεστώτα επί πολλές δεκαετίες. Στά λαϊκά στρώματα των χωρών αυτών ή έκτίμηση για την 'Ορθόδοξη 'Ελλάδα, τή μόνη 'Ορθόδοξη χώρα του «έλευθέρου» κόσμου, ήταν ύψηλή. Μέ όρμητήριο, λοιπόν, αυτή την 'Ελλάδα ισχυρά κυκλώματα σωματεμπόρων στρατολογούν νεαρές κοπέλλες, περισσότερο ή λιγότερο άθωες, μέ ύποσχέσεις για καλύτερη ζωή. Τίς εγκλωβίζουν σέ διάφορα κέντρα άκολασίας έγκατεσπαρμένα σ' όλη την έπικράτεια. Τους κατακρατούν τά διαβατήρια καί κάθε ταξιδιωτικό έγγραφο, έτσι ώστε νά ζούν σέ καθεστώσ παρανομίας, καί τίς ύποχρεώνουν νά προσφέρουν κάθε ταπεινωτική ύπηρεσία κατά τίς έπιθυμίες των πελατών τους. 'Υπάρχουν περιπτώσεις, πού τά θύματα έχουν φτάσει σέ πλήρη άπόγνωση, μέχρι την αυτοκτονία. Στά κυκλώματα έμπλέκονται εύνπόληπτα πρόσωπα της δημόσιας διοίκησης, κυρίως της αστυνομίας. Σέ κάποια μάλιστα πόλη έμπλεκόμενοι φέρονται καί γιατροί, οί όποιοι έκτελούν έκτρώσεις έν κρυπτῷ, σέ όσες κοπέλλες μένουν έγκυες.

Δείγμα του ήθικου έκπεσμου του λαού μας είναι καί τό θέμα των έκτρώσεων, πού ως γνωστό, έχουν νομιμοποιηθεί

έδῶ καί χρόνια. 'Η 'Ελλάδα, σύμφωνα μέ τίς στατιστικές, κατέχει θλιβερό ρεκόρ, από τά ύψηλότερα παγκοσμίως: στά 100 άθῶα έμβρυα, πού κατά τούς βιολογικούς νόμους συλλαμβάνονται, άνεξάρτητα από τίς έπιθυμίες, ή τή νομιμότητα των πράξεων των «γονέων» τους, τά 75 έξολοθρεύονται, πρίν δοῦν τό φῶς της ήμέρας. Εικόνα για τή χώρα μας ζοφερή. Δείχνει ότι ό κοινωνικός της ιστός είναι άνεπανόρθωτα διαβρωμένος.

Τά πρότυπα της ήθικης, της αξιοπρέπειας, της ύπευθυνότητας έχουν ψευτίσει. Καί, αν υπάρχουν κάποια γνήσια, εκβάλλονται έκτός του κοινωνικού γίνεσθαι. Τό δικαίωμα της ζωής καί της δράσεως του συνανθρώπου άμφισβητείται από τή σκοπιμότητα των κρατούντων. 'Από την άνευθυνότητα των καιροσκοπων. 'Από την έπιθετικότητα των λάγνων. Γιατί ό 'Αρχιεπίσκοπος δέν όμιλεί γι' αυτό; Μήπως ό ιστός της 'Ιεραρχίας, πού τόν εξέθρεψε καί τόν άνέδειξε καί τόν στηρίζει, είναι της ίδιας ποιότητας μέ τόν κοινωνικό; Μήπως φοβάται ότι, αν πάρει στά χέρια του θερμοκαυτήρα ιαματικού λόγου, ό ιστός αυτός θά καταρρεύσει καί θά συμπαρασύρει καί τόν ίδιο; Μήπως γι' αυτό κολακεύει την «κοινωνία της άνοχής», καί άνέχεται τούς έντός του κλήρου διαμορφωτές της; Την κοινωνία, πού είναι έτοιμη για ίαχές λαϊκίστικου θρησκευτικού φανατισμού, άναίσθητη, όμως, για τή θανατηφόρα άρρώστια της; 'Ας κρίνει ό ίδιος. Πάντως για τά καίρια αυτά θέματα της σύγχρονης κοινωνικής παθολογίας σιωπά.

* * *

'Ας μιλήσει, λοιπόν, κάποτε ό κ. Χριστόδουλος για πράγματα ουσιαστι-

ΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΡΙΠΕΣ

Ἡ συμβατότητα

Διάβασα σέ ἀπογευματινή ἐφημερίδα μιὰ «βαρυσήμαντη» συνέντευξι τοῦ Μητροπολίτη Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας κ. Στεφάνου. Εἶναι ἀλήθεια, πὼς ὁ σεβασμιώτατος Τριφυλίας δέ βγαίνει συχνά στὶς τριόδους τῆς δημοσιότητας. Κατὰ κανόνα προτιμᾷ τὴ σκιά καί τὴν ἀφάνεια, πού καλύπτουν καί κάθε κουσούρι τῶν δημόσιων λειτουργῶν. Ἀλλά, τελευταία, εἴτε γιατί αἰσθάνεται, πὼς ἔχει πολλὰ νά πῇ καί βλέπει, ὅτι ἐνδέχεται νά μὴ προλάβῃ, εἴτε γιατί ἡ δημοσιότητα τοῦ «πρώτου ἐν ἴσοις» Ἱεράρχη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸν παρακίνησε νά προχωρήσῃ καί αὐτός σέ «καθυστερημένη» προβολὴ τῶν προσόντων του, γιὰ νά συμπλη-

κά. Καί ἄς ἐγκαταλείψῃ τὸ φλύαρο ἀργὸ λόγο, πού φέρνει χειροκροτήματα. ἀλλ' ὅχι καρπούς. Μὲ πολλὴν ἀγάπη καί σεβασμὸ ἀφιερώνουμε στὸν Μακαριώτατο τὸ λόγο τοῦ ἁγιασμένου ἀββᾶ ἀπ' τὸ Γερουτικόν: «Οὐκ ἔστι χρεία λόγων μόνον· εἰσὶ γάρ πολλοὶ λόγοι ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ. Ἀλλὰ χρεία ἐστὶν ἔργον· αὐτὸ γάρ ἐστι τὸ ζητούμενον, καὶ οὐ λόγοι. οὔτινες οὐκ ἔχουσι καρπὸν» (Ε.Π.Ε. Φιλοκαλία, τ. 1, σελ. 348).

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

ρωθῇ τὸ πᾶζλ τῆς Συνοδικῆς εὐφυίας καί ἀξιοσύνης, ἐμφανίστηκε στὸ παράθυρο τῆς δημοσιογραφίας καί ἔκανε γνωστές τίς ἀπόψεις του.

Ξεχώρισα μιὰ καινοτόμο πρότασί του γιατί μοῦ ἔκανε ἐντύπωσι, ἀλλὰ καί γιατί στήν ἀρχή μοῦ φάνηκε ἀσύμβατη μέ τὴν ιδιότητα τοῦ Ἱεράρχη κ. Στεφάνου.

Ὁ ρέκτης Ἱεράρχης, στήν ιδιότητι συνέντευξί του, προτείνει νά ἀλλάξῃ ὁ νόμος, πού ὀρίζει τίς βουλευτικές ἔδρες. Καί νά συμπεριλάβῃ στὸ ψηφοδέλτιο τῆς Ἐπικρατείας δυὸ ἐκπροσώπους τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας. Ἐνὰ Μητροπολίτη καί ἓνα ἱερέα.

Μόλις διάβασα τὴν πρότασι, ὁ λογισμὸς μου δρασκελίσε τὸ κατώφλι τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων καί ἀναζήτησε στὰ ἔδρανα τῶν πατέρων τοῦ Ἔθνους τὸ Μητροπολίτη κ. Στέφανο. Μὲ τὴ φαντασία μου τὸν εἶδα νά κάθεται ἀνάμεσα σέ ἄλλους βουλευτές Ἐπικρατείας. Μὲ τὸ ἐπανωκαλύμμαχό του καί μέ τὸ ἀρχιερατικὸ του ἐγκόλπιο. Νά ἀνασκαλεύῃ τὸ σωρὸ τῶν νομοσχεδίων, πού ἡ γραμματεία τῆς Βουλῆς ἔχει βάλει στὰ χέρια του. Νά παρακολουθῇ μέ προσήλωσι καί ἐνδιαφέρον τίς συζητήσεις. Νά στηλιτεύῃ τὸ κυβερνητικὸ ἔργο. Νά συντάσσεται ἢ νά διαστέλλῃ τίς ἀπόψεις του ἀπὸ τὴ στρατευμένη ἀντιπολίτευσι. Νά ἐπεμβαινῇ, εὐκαίρως ἀκαίρως, γιὰ νά διαμαρτυρηθῇ ἢ γιὰ νά προτείνῃ βελτιώσεις στὰ σχέδια τῶν Νόμων. Καί νά ἀγορεύῃ, ἀναπτύσσοντας στοὺς κοιμισμένους συναδέλφους του ἢ στὰ κενὰ ἔδρανα τὸ ρόλο καί τὴν ἀποστολὴ τῆς

Ἐκκλησίας στή διαμόρφωσι τῆς σύγχρονης Εὐρωπαϊκῆς ὀντότητας.

Τόν ὀραματισμό τῆς ὀργιαστικῆς φαντασίας μου τόν φρενάρισε «πρός καιρόν» τό ἀρχιερατικό ἴματς τοῦ κ. Στεφάνου. Τριανταοχτῶ χρόνια κρατάει στό χέρι του τήν ἐπισκοπική ράβδο. Ἀλλά δέν εἶπε τριανταοχτῶ λέξεις στή Συνέλευσι τῆς Ἱεραρχίας. Δέν ἔβγαλε ἀπό μέσα του τό θεολογικό λόγο. Δέν ὠριοθέτησε τίς μεγάλες γραμμές τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου. Ὁ Μητροπολίτης Στέφανος κρατοῦσε ὅλα αὐτά τά χρόνια στό χέρι τήν ψῆφο του καί τήν ἔρριχνε ἐκεῖ, πού πρόστασε ἡ ἱεραρχική νομενκλατούρα. Ὁχι ἐκεῖ, πού βάραινε τό συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλά ἐκεῖ, πού ἔπεφταν τά συμφέροντα τοῦ ἀδελφάτου. Ἡ πραγματικότητα αὐτή, ὡμολογημένη καί ἀδιαμφισβήτητη, μέ ἔκανε νά θεωρήσω ἀσύμβατη τήν ἀρχιερατική του ιδιότητα μέ τό βουλευτικό ἀξίωμα. Πῶς ὁ ἄφωνος Ἱεράρχης θά μεταβληθῇ σέ παθιασμένο κράχτη τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ; Πῶς ὁ ἄσημος, ἴσως καί ἀσήμαντος τελετουργός τῶν Κηδεῶν καί τῶν Μνημοσύνων καί τῶν Τρισαγίων στό Νεκροταφεῖο τοῦ Κόχκινου Μύλου θά ἀντέξῃ στά φῶτα τῆς δημοσιότητας καί στούς προβολεῖς τῶν τηλεοπτικῶν συνεργείων καί στήν περιπέτεια τῆς τηλεθέσεως; Καί πῶς θά βρῇ τόν καιρό νά ἐξυπηρετήσῃ τούς νεκρούς, πού γιά χρόνια βρίσκεται κοντά τους καί τοὺς ζωντανούς, πού ἑναποθέτουν τά προβλήματα τους στό Βουλευτήριο;

Ἀλλά, σκέφου-σκέφου, ψάξε-ψά-

ξε καί θά βρῇς τό μίτο τῆς Ἀριάδνης. Καί ἐγώ, καθῶς ἄφησα τό λογισμό μου νά μελετήσῃ τό σχέδιο τοῦ Τριφυλίας κ. Στεφάνου καί νά διερευνήσῃ τίς προθέσεις του, ἀνακάλυψα τή συμβατότητα. Βρῆκα πῶς εἶναι δυνατό νά συμβιβαστῇ ἡ ἐνασχόλησι τοῦ Μητροπολίτη μέ τά νεκροταφεῖα καί ἡ παρουσία του στή Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων, πού συζητοῦνται τά νομοσχέδια καί γίνεται ἡ αὐστηρή κριτική τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς.

Ὁ κ. Στέφανος συχνάζει στό νεκροταφεῖο τοῦ Κόχκινου Μύλου ἀπό τήν ἀνατολή τοῦ ἡλίου ἴσαμε τή δύσι του. Ἀπό κεῖ καί πέρα μήτε κηδεῖα γίνεται μήτε μνημόσυνο. Εἶναι ἐλεύθερος νά πάῃ ὅπου θέλει καί νά ἀσχοληθῇ μέ ὅποιοδήποτε ἔργο ἐπιθυμεῖ. Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων, πάλι, συνεδριάζει μετὰ τή δύσι τοῦ ἡλίου καί συνεχίζει τίς συνεδριάσεις της καί τίς ἀντιμαχίες της ἴσαμε τά ξημερώματα. Καί ὁ κ. Στέφανος θά μπορῇ νά παρευρίσκεται ἐκεῖ, δίχως νά ὑποχρεῶνεται νά ἀπουσιάσῃ ἀπό τό νεκροταφεῖο καί νά ζημιωθῇ ὕλικά ἀπό τή στέρησι τῶν τυχερῶν, ἢ, ὅπως τά ὀνομάζει ὁ ἄλλος ρέκτης Μητροπολίτης, ὁ κ. Παντελεήμων Μπεζενίτης, ἀπό τά ἔξοδα παραστάσεως. Τό διαφορετικό αὐτό ὠράριο κάνει συμβατά τά δύο λειτουργήματα, τό λειτούργημα τοῦ Ἐπισκόπου καί τό λειτούργημα τοῦ Βουλευτῆ. Ἀσε, πού, στά τυχερά τοῦ νεκροταφείου προστίθεται καί ἡ βουλευτική ἀποζημίωσι καί ἔτσι ἡ συμβατότητα αὐξάνει καί τίς καταθέσεις στήν Τράπεζα τῆς Πελοποννήσου.

Ὁ νεωχόρος

ΨΙΘΥΡΟΙ

Τό «σπίτι τῶν ληστών».

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος εἶχε τό θάρρος καί τήν ἔμπνευσι νά καταγγεῖλῃ τή ληστεία, πού γίνεται ἀπό Ἀρχιερεῖς καί ἀπό ἱερεῖς μέ τή μέθοδο τῶν τυχερῶν. Ὅμως, δέν εἶχε τό θάρρος νά ἀντιμετωπίσῃ ἕνα ἀπό τούς ἀποθρασυμένους ληστές, πού καταληστεύει τά Μοναστήρια καί τούς Ναούς καί πλουτίζει καταπληγόνοντας τό κύρος τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐγκριτοί δημοσιογράφοι ἔχουν ἐπαυελιημένα καί μέ ἀδιάσειστα ντοκουμέντα, καταγγεῖλει τόν Μητροπολίτη Παντελεήμονα Μπεζενίτη, γιά τίς ἐπιδρομές του στά ἐκκλησιαστικά ταμεῖα καί ἰδιαίτερα στό παγκάρι τοῦ Ὁσίου Ἐφραίμ τῆς Νέας Μάκρης. Καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος προσποιεῖται ὅτι δέν ἀκούει καί δέν γνωρίζει τίποτα.

Οἱ ἐκκλησιαστικοί κύκλοι γνωρίζουν, ὅτι ὁ Μητροπολίτης Μπεζενίτης συνδέεται μέ στενή φιλία μέ τόν κ. Χριστόδουλο. Καί ὅτι ὁ κ. Χριστόδουλος δέν τολμάει νά τόν θίξῃ. Ἀλλά ὁ πολὺς λαός, ἐκπλήσσεται μέ τή στάσι αὐτῆς τῆς ἔνοχης ἀνοχῆς καί μεταφέρει τόν ψόγο στόν Ἀρχιεπίσκοπο, πού ἔχει ὑποσχεθῇ ἀλλαγὴ τῆς σελίδας καί ὁμως παραμένει δέσμιος τέτοιων φίλων καί τέτοιων συνεργατῶν.

Ἀνεύθυνα Συνοδικά ἔγγραφα.

Στό φύλλο τῆς ἐφημερίδας «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ» τῆς 18-12-1998 δημοσιεύεται ἀπάντησι τοῦ Ἀρχιεπισκοπάρχου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆ,

σχετικῶς μέ μνηυτήρια ἀναφορά ἰδιώτη κατὰ κάποιου Μητροπολίτη.

Στὴν ἀπάντησι αὐτῇ ἀναγράφεται, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι ἡ κατατεθεῖσα μνήσυσι «...Συνοδικῇ ἀποφάσει...» τέθηκε στό ἀρχεῖο ὡς «ΟΥΣΙΑ ΑΒΑΣΙΜΟΣ» καί «ΑΟΡΙΣΤΟΣ».

Οἱ δυὸ αὐτές λέξεις, κατὰ τὴ νομικὴ ὁρολογία, εἶναι ἀντιφατικές.

«ΑΟΡΙΣΤΟ» εἶναι δικόγραφο, στό ὁποῖο δέν διατυπώνεται κανένας σαφὴς καί συγκεκριμένος ἰσχυρισμός.

«ΟΥΣΙΑ ΑΒΑΣΙΜΟ» εἶναι τὸ δικόγραφο, στό ὁποῖο διατυπώνονται, συγκεκριμένοι οὐσιαστικοὶ λόγοι, ὑφίστανται τῇ βάσανο τῆς ἔρευνας καί ἀποδεικνύονται ἀνακριβεῖς.

Ὁ πρῶτος συνεπῶς χαρακτηρισμός ἀναιρεῖ τόν δεύτερο. Ἡ τὸ ἕνα ἰσχύει ἢ τὸ ἄλλο. Τὰ δυὸ μαζί, νομικῶς, ἀποκλείεται νά συνυπάρχουν.

Καί ἐρωτᾶται. Εἶναι δυνατόν νά συντάσσωνται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίᾳ τέτοια ἀνεύθυνα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἐκθέτουν καί τὸν ὑπογράφοντα Ἀρχιεπισκοπάρχου καί τὴν Ἱερὰ Σύνοδο καί τὸν ἴδιο τὸν Ἀρχιεπίσκοπο;

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτήτης ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΙΜΟΣ.

Διεύθυνσι: 19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ,

Ἰωαννίνων 6 Μοσχᾶτο.